

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

2. szám

Komárom, 2012. február

Ára 35 cent

VÁLASZD AZ ÉLETET!

Nemrég kezdtünk egy új évet, és mindenki, aki Isten népéhez számítja magát, új lehetőséget kapott: szabadon választhat Isten két ajánlata közül, aki választott népének felkínálta és kínálja ma is az áldást és életet (5Móz 28,1–14) vagy az átkot és halált (5Móz 28,15–68). Ő azt akarja, hogy az életet válasszuk. Mit választunk? „*Taníul hívom ma ellenetek az eget és a földet, hogy előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is! Szeresd az Urat, a te Istenedet, hallgass szavára, és ragaszkodj hozzá, mert így élhetsz, és így lakhatsz hosszú ideig azon a földön, amelyet Istened, az Úr esküvel ígért oda atyáidnak...*” (5Móz 30,19–20a).

Amit Isten nekünk akar, az valóban a legjobb; legyen szó egyénekről vagy mindenkiről, aki az ő népéhez, az ő egyházához tartozónak vallja magát. Személy szerint nagyon kívánom, hogy az ország, amelyben élünk, áldott ország legyen, és legyen áldássá a környezete számára. Olyan időszakban élünk, amit válság szóval jelölhetünk, amely könyörtelenül és fájdalmasan sújtja nemcsak országunk lakosait, hanem az egész világot. Ne mondjuk, hogy ez a probléma minket nem érint. A gazdasági válság mindenekelőtt az erkölcsi értékek válsága. Mit kell ebben a kedvezőtlen helyzetben keresztyénként tennünk?

Mindenekelőtt vizsgáljuk meg, milyen a mi Isten iránti szeretetünk, hogy hallgatunk-e a szavára, amelylyel naponta szól hozzánk a Bibliából, vagy az ünnepnapok során a templomi szöszékekről. Vizsgáljuk meg, tartjuk-e magunkat ahhoz, amit Isten mond. Csak meghallgatjuk avagy készségesen teljesítjük Isten szavát? Ha nekünk Isten eligazítást ad igéjén és Szentlelkén keresztül, készen állunk-e hallgatni rá és megtenni, amit mond? Hol kezdjük? Például ott, ahol Nehémiás kezdte, aki látta Jeruzsálem, Isten népe vallási élete központjának siralmas állapotát. Akik a fogság után megmaradtak, nagy bajban és gyalázatban vannak; a várfal csupa rés. Nehémiás sírt, gyászolt, böjtölt és imádkozott a mennyei Atya előtt. Beismerte Izráel bűneit, az atyák vétkei is, sőt említi saját házat is, amelyik vétkezett Isten ellen. Beismeri, hogy súlyosan vétkeztek és nem tartották meg Isten parancsolatait, rendeléseit és törvényeit, amiket Mózesnek adott (Neh 1,1–11).

Igazi bűnbánata után viszont elkezdődött Isten népének mély belső lelki megújulása és Jeruzsálem falainak külső megjavítása. Sem egyik, sem másik nem ment meg különféle akadályok és ellenségeskedések nélkül, de a nép bűnbánata meghozta gyümölcsét – mind Jeruzsálem, mind az egész ország számára. Az Úr Jézus mondja: „*A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek*” (Jn 10,10). Ragadjuk meg tehát Isten ajánlatát, és válasszuk az életet: a teljes életet, a Krisztusban.

Jaroslav Széles

Fény- és árnyoldalak

Az élet hozta létre – vallja a Kontasztkiállításról Százvai László kisvárdai református ifjúsági lelkész –, a kiemelt témák mögött a mi emberi életünk húzódnak meg. Az ifjúsági bibliakörben kipattant egyéni probléma átment általánosba – hogy megszólítson, felrázzon, figyelmeztessen, óvjon.

Fadd-Domboriban a 2009. évi Csillagponton egy sátor sötétjében magamra maradtam a tárlat kép- és hanganyagával. A döbbenet erejével hatott Karesz végakarátának teljesítője (az édesapa, aki hitoktatói diplomát is szerzett fia halála után, hogy komolyabb összefüggésekben láthassa az életet) vagy a hídőr örületes dilemmája (vagy a folyóba rohanó vonatszerelvény utasait küldi a halálba, vagy saját fiát).

A dunaszerdahelyi tárlat hét nagy témakörben tárgyalja az élet(vitel) kérdéseit. A családon belüli erőszakot a példaképekkel ellensúlyozza. A párok kapcsolat kiteljesedése a házasságkötés, csödjé pedig a válás. A születés csodájával az abortusz képez ellentét-párt. A szenvedélyek rabságában vonagló életeknek a szabadság alternatíváját kínálja, majd a hazaszeretet fontosságára irányítja a figyelmet (illetve ellenpólusára: a kozmopolitizmusra). Az öngyilkosságot az élet értelme kidomborításával ellentételezi. Az utolsó téma a megváltás csodája, s végül a csendszobában dolgozhatja fel a látogatót a minden bizonnyal bekövetkező érzelmi felindulását.

Hatalmas vállalkozás a Kontrasztkiállítás dunaszerdahelyi megszervezése, ami a Felvidéki Magyar Ifjúságért Társulás és elnöke, Győri Margit igyekezetét dicséri. Minél többen megnézik, annál nagyobb áldás lehet rajta.

–kőb–

Gyüre Lajos

EZ A HAVAZÁS

*Ez a túllfüggöny havazás,
a néma csend ég-föld között,
píleszárny madár-suhogás,
mint hova béke költözött.*

*Ez a hóból szőtt nyugalom,
ez a hús tenger-hullámozás,
csak a szívem dobog, hallom,
hogy lüktet, vízi terhét, mázsás*

*súlyát, pedig most pihetoll
pílinkéző pelyhek arcom
hűtik, s érzem, nem zakatol
úgy e kis húsdarab-malom,*

*mintha szívemre hús fátyol
borulna, pehely-takaró,
és mintha óboros mámor
emelne, szólna altató-*

*dal, bölcsőt ringató dana,
nyugtató, gót templomzene,
tenyerén vinne-hordana,
és benne az Úr üzenne.*

Az ÚR színe előtt

Kegyelmes Isten, Te szeretet vagy, és aki szeretetben van, az Teben van. Milyen távol kerültem tőled, milyen üres voltam a tiszta, buzgólkodó szeretet nélkül, amit veled szemben kellett volna táplálnom. Könyörülj rajtam, kegyelmes Atyám, emelj fel a földi dolgok fölé, hogy egyre jobban megismerjem, ki vagy, mennyire szeretsz engem a Jézus Krisztusban és milyen gyönyörűséges örökséget készítettél számomra Krisztusban, kegyelemből. A Te szereteted gyűjtson bennem igazi szeretetet felebarátaim iránt, hogy a Te követőként szeretetben járjak és hogy a felebaráttal úgy bánjak, amint szeretném, hogy ő bánjon velem: zúgolódás és habozás nélkül mellette álljak nyomorúságában, gyengeségében segíts nekem vinni a terhét, és amikor hibázik, a szelídség szellemében, intsem – mindezt a Te irántad való, szívből jövő szeretetből. Hallgass meg, Istenem, és add kegyelmedet ehhez a tiszta szeretet-hez, az Úr Jézus Krisztusért. **Ámen.**

Johann Arndt

lő szabadságot, tehát szárnyakat kell adnunk neki, hogy azokat próbálgatva megtalálja önmagát. Nagyon fontos, hogy hagyjuk kibontakozni, illetve hadd feszegetse a határokat. Ám mindig tudnia kell, hogy tetteinek következményei vannak.

És miként lép be a keresztyén etika a családba? A szülőknek fontos feladatuk, hogy csemetéiket valamiféle szellemiségben neveljék fel. Ebben segíthet a keresztyén etika: keretezi a családi életet, mint valamiféle sövény az ösvényt, belefoglalva az isteni tanítást, kegyelmet, áldást, szeretetet. Nagy segítségére lehetnek a szülőknek a hittan- és bibliaórák, vagy a közös bibliaolvasás, a Szentírás tanulmányozása. Így nevelhetnek a gyermekekből nagyszerű felnőtteket – megfelelő értékrenddel, erkölccsel. Bár az, hogy helyesen jártunk-e el, csak akkor derül ki, amikor unokáink is hasonló családban nőnek fel, mint amilyet mi teremtettünk gyermekeinknek...

Gyökerek és szárnyak... Ezek helyes mértéke, a sok beszélgetés, odafigyelés, együttlét adja meg egy család teljes értékű mivoltát.

Rác Hajnalka

Gyökerek és szárnyak

EGYFORMÁN ÉREZNI MAGUNKAT

Bár még magam is gyerek vagyok, mégis határozott elképzelésem van a családalapításról, gyereknevelésről. Talán épp szüleim példája nyomán. Azt szokás mondani, hogy egy gyerek addig marad gyerek, míg élnek a szülei. S ha jobban meggondoljuk, ez így igaz. Hisz már rég szülők lehetünk, amikor még mindig a mi drága szüleink kicsi lányai, fiai vagyunk – függetlenül attól, hány évesek vagyunk.

De mi is az a család? A hivatalos megfogalmazás szerint a legalapvetőbb szociális egység, amely szeretetet, támogatást és törődést nyújt tagjainak. Szerintem itt valami sokkal mélyebb dolog van, ami nem is annyira szavakban, inkább tettekben nyilvánul meg. Ez a legtermészetesebb közeg, illetve közöség, amelybe az ember beleszületik. S bár nem választhatjuk meg a családukat, mindenki számára ki van jelölve a helye.

Szokás felsorolni, hogy milyen típusú családok vannak. Véleményem szerint az az ideális család, melyben a család-

tagok egyformán jól érzik magukat. A jó légkör megteremtése elsősorban a szülők feladata, majd később a gyerekek is hozzáteszik a saját részüket, s ezáltal születik meg a család.

Nagyon fontos, hogy a szülők nevelési módszere alkalmazkodjon a gyermek személyiségétípusához. Ugyanis vannak

gyerekek, akik ellenőrzés nélkül is végzik feladataikat, míg mások igénylik az odafigyelést, hogy ott üljenek felettük, míg dolgoznak. Ezek alapján kell a szülőknek alkalmazniuk a „gyökerek és szárnyak” kettőst. A gyermekkel mindig éreztetni kell szeretetünket és tudatni vele, honnan jön – ezek a gyökerek. Ugyanakkor megfele-

SZÜLETÉS ÉS HALÁL MEZSGYÉI KÖZT

Az élet legnagyobb ellensége a praxis

„A tolvaj nem egyébért jő, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővülködjenek” (Jn 10,10).

Mi az élet? Ritkán tesszük fel ezt a kérdést. Éppen ezért érthetetlen mennyiségű közhely hangzik el az életről. Magam számára a következőképpen fogalmaztam meg: ott van élet, ahol rugalmasság és rend van. Mert az élet alapvetően és mindig születik, szinte kilő, lesz, és nem egy általunk megadott rend szerint alakul. De az élet alapvetően partok között, rendben létezik. Ha ezt nem is akarjuk elhinni, akkor is a születés és a halál két mezsgyéje közé rendeződik bennünk minden, és ha életünk elhagyja a medrét, ha megszűnik rendben létezni, akkor a káosz felemészti. A rend és a rugalmasság kettősége jellemzi az életet.

Ma az életet vagy törvényekkel, vagy a szabadság feltétlen tisztelével akarják védeni, de mind a kettő zsákutca. Jézus mindig a törvények elé helyezte az élő embert, az élővilágot. Az élet önmagában szép és segítendő. Nem teológiai okokból, nem ezért meg azért segített a betegen, a bajba jutottnak, hanem mert szerette, és mert szép. Mi az élet számunkra?

Mostanában sokszor találkozom kénytelen-kelletlen a rákkal mint betegséggel. Láttam az emberi testet, amint csont és bőr. És tapasztaltam az orvostudomány határait. Szörnyű látni, ahogyan mindenki fél és kerülgeti, mint macska a forró kását, azt a mondatot, hogy nincs tovább. Ha nem tudjuk, mi az élet, akkor azt sem merjük kimondani, hogy halál.

Hozzátartozók, orvosok együtt ördögi körbe kerültek, kiszolgáltatva a gyógyító eszközöket gyártó világnak, a tárgyaknak, és csupán azt látják feladatuknak, hogy mindent megtegyenek egy adott kereten belül a földi élet hosszúságának lehető leghosszabb kitolásáért.

A rák – jelképesen – teljesen behelyettesíthető a rablóval, aki azért jön, hogy lopjon és öljön.

Nem csupán elvesz valamit, ami pótolható, hanem alapvetően a pusztulást akarja. Azonban miközben pusztít, maga is elpusztul. Elveszi az életet, és meghal. Ha valami nem a halált, hanem a meghalást hozza el, az sokkal rosszabb. Az maga a pusztulat. A rák addig burjánzik az emberben, amíg teljesen körülfonja, és végül – miközben megöli áldozatát – maga is elpusztul.

A burjánzás, a tolvajlás szelleme uralkodik körülöttünk. Féltelmesen láthatjuk egész korszakunkon, hogy nincs megállás. A fejlődés kötelező. A pénzügyi világ diktál, csak előre menekülhetünk: egyik kölcsönből a másikba, kis karrierből a nagyobbba, kis bajból a nagyba. Egy burjánzó világszemlében élünk. Az egész európai civilizáció gondolatosságának kisiklása benne van ebben a képben. Elindultunk mártírjainktól, akikre mindenki büszke volt, mert életüket áldozták Krisztusért, és ebből a Krisztus-hitből született Európa. Letették a testüket a megváltásért. És eljutottunk az eutanázia, a jó halál kérdéséig, amit nem tudunk még tartalmilag sem megoldani, még

a kifejezéseket sem tudjuk, hogyan kellene használni.

Hol rontottuk el? Talán ott, hogy az életet összekevertük az éléssel. Az élet céljának nem az üdvösséget tekintettük, hanem a földön való beteljesedést. Ez a folyamat feltétlenül elvezetett oda, hogy már maga a földi lét sem értékes.

Pedig az élet semmiképpen nem azonos a földi élettel. Az élet egy lökés, egy ihlet, születés, a rugalmasság maga, a lehetőségek tárháza, Isten ajándéka. „Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővülködjenek.”

Ma nem az a legnagyobb kihívás – úgy látom –, hogy az élet vagy a nem élet között kell választani. Bár ezt próbálják beállítani, és mindenütt valami hihetetlen halálfélelmet oltanak belénk; hallunk betegségekről, földrengésekről, balesetekről, és így tovább. Valójában nem ezek a legfenyegetőbbek. Az élet legnagyobb ellensége ma a praxis, a gyakorlati haszon, a földi elérhető tárgyak mennyisége, az emberek rosszul értelmezett elvárása. Civilizációnk mindenáron védeni akarja az életet – úgymond.

Hihetetlen tömegű pénz és erő hajt minket abba az irányba, hogy megóvjuk az egészséget. Aki azt meri mondani, hogy ez nem jó, arra egyből rásütik a középkori jelzőt. Mégis tegyük föl a kérdést: Nem csúszunk szép lassan abba a csapdába, hogy az élés, a tárgyak életben tartó ereje felcserélődik az üdvösséggel? Gör-

csösen kapaszkodunk életet adó eszközeinkhez, és nem vesszük észre, hogy az ember test, lélek és szellem, és ez a hármasság vagy él, vagy meghal bennünk. Az élet nem lehet tárgyak kérdése. Az élet nem lehet praktikus kérdés. Az élet a-

datik, az élet ajándék, az élet Isten csodája és alapvetően üdvösség. Valami elvethetetlen kincs.

Adja meg Isten, hogy a kitapintható, testi létünkön túl tudjunk látni, és meg tudjuk hallani Krisztus szavát: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővülködjenek.”

(Fekete Ágnes)

Szomorúan tapasztaljuk, hogy napjainkban még sok hívő családban is súlyos gondok vannak. Fontosnak tartom ezért, hogy elsőként a hívő családok számára adjunk megfelelő tanácsokat, mert a világ fiai kritikus szemmel figyelik a hívők családi életét.

Modersohn Ernő *Krisztussal* című 29 oldalas kis könyve (fordította Gellért Margit, megjelent 1946-ban Budapesten, felelős kiadó: Szikszai Béni) segítséget nyújt, hasznos, építő tanácsokat ad a családi élettel kapcsolatban is. Szenteljünk neki egy kis figyelmet!

Gyakran tapasztalható, mennyit panaszkodnak Isten gyermekei, hogy sok vereséget kell elszenvedniük, pedig az Úr dicsőségére szeretnének élni. Pál a kolossébelieknek így ír: „...a ti életek el van rejtve együtt a Krisztussal az Istenben” (Kol 3,3b). Amilyen mértékben Krisztusban való élet a hívők mindennapi élete, olyan mértékben telik meg áldással, erővel, örömmel és békeséggel. Ezt mi is megtapasztaltuk közel hat évtizedes házasesetünk során. Ezért a legelső kérdés minden hívő számára: Élete Krisztusban való élet-e? Ha egy ember Krisztussal él, az a kegyelem csodája; akkor kezdődik, amikor akarattunk átadjuk az Úrnak, életünket felajánljuk neki: *Uram, mostantól fogva te légy Uram és Királyom, úgy akarok élni, amint kívánod; elhagyom, ami neked nem tetszik, a Te tanácsod lesz nekem minden más felett való, mostantól fogva veled élek.* Ilyen közösségre kell lépnünk vele. Istennek legyen hála, ezt tettük mi is még házasságkötésünk előtt, majd utána indultunk el a házasesetünk útján!

Modersohn hangsúlyozza, hogy családi életünk csak akkor lesz igazán értékes élet, ha Jézussal élünk. A 98. hallelujah 2. verse is ezt fejezi ki: „*Jézussal élve, keresztje alatt, / Halva a bűnnek és csábjainak! / Boldog, az „én”-t aki megfeszíti, / Élve az Úrral és élve neki.*”

Hogyan valósul meg ez a mindennapi családi életünkben? Az egyik lényeges dolog, hogy napi munkánk végeztével Krisztussal térjünk haza, és Krisztussal várjon a házastársunk. Ha hivatásunkban valami kellemetlenségek érnek és gondolatainkat hazatérésünkkor még mindig ezek foglalkoztatják, nyilvánvalóvá lesz a bosszúságunk, még ha nem is akarjuk azt mutatni. De ez még nem jelent bajt, ha feleségünk közösségben van Krisztussal. Mert ekkor az ő különösen kedves és szeretetteljes magatartása elűzheti bosszúságunk felhőit, s a gondoktól ráncolt homlokunkat is ki tudja simítani. Gondolkozá-

KRISZTUSSAL A CSALÁDBAN

Fénylő csillagokká lehetünk a sötétedő világban

sunk akkor lesz keresztyéni, ha nem magunkkal törődünk, hanem a társunkkal.

Ha Krisztussal fogadjuk és szeretettel vesszük körül egymást, ha érdeklődünk egymás nehézségei felől, ha egymás előtt kiönthetjük szívünket, akkor megkönnyebbülünk, és visszatér a jókedvünk, a nyugalomunk. Érdekes ezért végiggondolnunk, hogy így cselekszünk-e. Nem kölcsönösen ingereljük-e egymást szeretlenségünkkel, meg nem értésünkkel, vagy amikor nem tudunk megbocsátani egymásnak, amikor magunk próbáljuk megoldani problémáinkat? Csak Krisztussal élve lehetséges minden problémánk megoldása!

Mindezek természetesen mindkét házastársra egyformán vonatkoznak. Mégis gyakran előfordul, hogy az otthoni munkát végző feleség munkáját kevesebbre értékeljük, mint a munkahelyünkön végzett pénzkereső munkát. Pedig gondolonk kellene arra, milyen fárasztó feleségünk otthoni munkája, amikor a hétköznapok taposómalmába belekényszerítve ugyanazt és ismét ugyanazt kell otthon elvégeznie. A hazaérkező gyerekek ezer kívánsága, a velük való törődés kifárasztja őt – különösképpen, ha ő is pénzkereső munkára kényszerül. Éppen ezért még inkább szükséges az, hogy mi, férfiak, Krisztussal térjünk haza – azzal az elhatározással, hogy szerető, kedves, gyengéd, meg-

ló közösségünk. Ezért mindig Krisztussal együtt kell szemlélnünk a feleségünk munkáját. Így lesz igazán boldog, békés a családi életünk. A mennyország földi kezdete lesz a házasságunk. Ezzel szemben pokol lehet, ha nem élünk Krisztussal. Ezért szükséges, hogy életünk – minden apró részletében – Krisztussal való élet legyen. Mennyi együttes örömtől fosztjuk meg egymást, ha nem így éljük családi életünket, közösen vállalva a gondokat, nehézségeket!

Külön kell szólni az özvegyekről, akik szíve szomorú, gyermekeik sorsa feletti aggodalmuk nagy. Modersohn ezt így fejezi ki: „*A szükség és a gond benéz az ablakon és azt kérdezi: Hogyan telettek ki, hogyan tartod el a gyermekeket, miként ruházod csekély nyugdíjadból?*”

Kedves édesanya, édesapa! Erre a válasz: Krisztussal! Te magad a gyermekeket felnevelni nem tudod. De nem is kell – nevelheted Krisztussal, aki megígérte az özvegyeknek és árváknak, hogy atyjuk és tanácsadójuk lesz: „...*én terőlad el nem feledkezem*” (Ézs 49,14b); „*Nem hagylak titeket árváknak; eljövök tihozzátok*” (Jn 14,18). Milyen jó ezt tudni! Neveljétek gyermekeiteket Krisztussal! Ő segít nektek. Amire szükségetek van, mindent megad: erőt, tudást, szeretetet, határozottságot. Sok gyermek, akit Krisztussal nevelt fel hívő özvegy szülője, megtalálta az Urat – a szülő nagy öröme. Az Úr megtartja szavát, bízzuk magunkat az ő ígéretére, nem hagy cserben bennünket!

Ami pedig mindnyájunk napi gondjait illeti: legyen bátorságunk hozzá, hogy minden gondunkat Őreá vessük, mert Ő gondot visel ránk. Gyönyörűen szól a 162. számú hallelujah versszaka: „*Nyomja-é bú gyöngé vállad? / Földi bánat terhel-é? / Drága Megváltód az orvos: / Vidd imádban Ő elé*”. Emlékezzünk csak, milyen csodálatosan gondoskodott az Úr Illés napjaiban a sareptai özvegyről, akinek csak egy marék lisztecskéje volt a vékában, egy kicsiny olaja a korsóban; aztán jött volna az éhhalál. Ekkor lépett közbe Isten, és ettől kezdve Ő gondoskodott.

Bízzunk benne, számadásainkat Jézussal együtt végezzük! Ne csüggedjünk, beszéljünk meg vele nehézségeinket! Ő segítségünkre lesz azok megoldásában. Járjunk tehát Krisztussal minden napon, minden órában, mert vele áldott lesz családi életünk, és fénylő csillagai leszünk e sötétedő világban!

Szenci László

értő lesz a közelségünk. Ha még a bevásárlásokban is tudunk segédkezni, ez a gondoskodó szeretetet jelzi feleségünk számára, és nagyon hálás lesz a szeretet eme megnyilatkozásáért. Az egyszerűbb házi teendők elvégzésében is szükség lehet a férj segítségére. A sikeres munkamegosztástól is függ házasesetünk boldogsága és a család összhangja.

Sokszor egészen kicsiny kedvességekben válik nyilvánvalóvá a Krisztussal va-

A múlt század nagy magyar keresztény egyéniségeit felvonultató könyv fedelén huszonzét portré. Köztük két nő (Salkaházi Sára, Slachta Margit), mindketten kassai születésűek. Rajtuk kívül még öt olyan személyiség kapott helyet a kötetben (Bangha Béla, Esterházy János, Gulyás Lajos, Serédi Jusztinián és Prohászka Ottokár), akiket a Felvidék adott a magyarságnak. Nagyon szép arány.

„Mindnyájukról elmondhatjuk: keresztény közéleti személyiségek voltak. Nem csupán önmagukért vagy szűkebb családjukért éltek, hanem a nagyobb közösségért, egyházukért és nemzetükért is. Jellemüket nyilván neveltetésük alapozta meg, de az emberpróbáló idők edzették. Olyan korban éltek, amikor elkötelezettségüket nemcsak alkotó tevékenységükkel, hanem kitartó hűségükkel is bizonyítaniuk kellett. Miközben egyházépítő és társadalomszervező munkájukat végezték, el kellett viselniük a hatalom támadásait. Többen életüket is adták a hitükért” – összegzi a tartalmat az előszót író **Harrach Péter**.

Confessio – 2011/4.

A Magyarországi Református Egyház figyelőjének tavalyi utolsó száma a szeptemberi rendkívüli zsinati ülésről szóló blokkal indít, amelyen a református egyház jelenét és jövőképét próbálták kötetlen módon megvitatni. Hámosi Ádám szociológus tanulmánya a református esélyeket és kilátásokat latolgatja, Márkus Mihály nyugalmazott dunántúli püspök figyelemreméltó felvetésekkel gazdagította a vitát, míg Bagdán Zsuzsanna élvezetes riportja az ülés hangulatát igyekszik tükrözni.

Fajsúlyos témaként van jelen a folyóiratban a Szentháromság tanával foglalkozó két tanulmány. Varga László nyugalmazott marosvásárhelyi lelkipásztor a Szentírás alapján a mai ember fogalmával, a ma ember számára érthető módon igyekszik megfogalmazni a Szentháromság-Istenről szóló tanítást. Karasszon István professzor tanulmánya alapvető keresztény hittételként tekint a Szentháromság-tanra.

Németh Pál református lelkipásztor az iszlám világ legnagyobb vallási gondolkodójának, a 900 éve elhunyt Abú-Hámid Mohammed al-Ghazálíjának állít emléket, és saját fordításában adja közre *Kedves Fiam!* című parainézisét, amely az iszlám erkölcsi felfogását tükrözi.

A *Szépmivesség* rovatban interjút találunk Tóth-Máthé Miklós íróval, akinek egy novelláját is közli a folyóirat. Az imádkozó Hamvas Béláról Szalay László

Keresztény közéleti személyiségek a XX. században

A **Földesi Margit** és **Szerencsés Károly** történészek által szerkesztett könyv (a portrék zöme is a szerzőpáros munkája) alakjainak életútja azt mutatja: nem könnyű embernek maradni az embertelenség-

ben. A múlt század történelmi kataklizmái közepette, az országvesztés utáni építkezés idején, majd a kommunista uzurpátorokkal szemben szilárdan megállni, értékrendet sugározni, sokak sorsát érintő felelős döntéseket hozni tényleg emberpróbáló dolog volt.

Legtöbbjük esetében nem is maradt el „jutalom”, osztályrészük a teljesség igénye nélkül: félreállítás (Ravasz László), házi őrizet (Shvoy Lajos), deportálás (Nádasi Alfonz), koncepció per (Ordass Lajos), börtön (Pógyor István, Márton Áron, Endrédi Vendel, Kerkai Jenő), emigrációba kényszerülés (Mindszenty József, Varga Béla, Barankovics István, Kelemen Krizosztom, Schlachta Margit), mártírhálál (Apor Vilmos, Esterházy János, Gulyás Lajos, Salkaházi Sára), tisztázatlan körülmények közt bekövetkezett halál (Kiss Szaléz, Pap Béla, Meszlényi Zoltán).

Némelyek életében többszörös „átfedések” is voltak, és többek nemcsak életükben „ártogattak”, hanem haláluk után sem hagyják nyugton a jellem ellenségeit.

A. Kis Béla

(Kairosz Kiadó, Budapest 2011)

Pál közöl izgalmas tanulmányt. Ugyanitt Zsirai László és Fukk Lóránt versei képviselik a lírát.

A folyóirat ismertetett száma *Egyházművészet* címmel új rovatot is indít: Békési Sándor teológiai professzor azt vizsgálja tanulmányában, kell-e az egyháznak a művészet.

A *Könyvszemle* rovatban elolvashatjuk a *Nagyszombati Agendarius* című 16. századi katolikus szertartáskönyv magyar nyelvű betéiteit tartalmazó debreceni kiadvány elő- és utószavát, mégpedig Fekete Csaba tollából.

–akb–

Feladvány

Hol született Gulyás Lajos, az 1956-os forradalom mártírja?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **március 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolny Stál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A decemberi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint Gárdonyi Zsolt személyében egy református zeneszerzőt tisztelhetünk.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Gyarmathy Irén** (Tornagörgő), **Máhr Erika** (Dunaszerdahely) és **ö.zv. Szaniszló Árpádné** (Serke). Mindhárman Martin Hubacher *Az apostoli hitvallás magyarzata igehirdetéseken* című könyvét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A Gömör–Tornai-karszt északi részén, Rozsnyótól húsz kilométerre keletre, a Csermosnya-patak völgyében – ahol a szűk völgy hirtelen kitarul és egyedi szépségének teljes pompájával búvóli el a Szádelői-völgy irányába tartót – egy mészköterason fekszik Lucska, és pár kilométerre odébb Barka. Míg az előbbi 219 lakosából a 2001-es népszámlálási adatok szerint valamennyien, az utóbbinak csak a fele vallotta magát magyarnak (több mint négyszáz főből). Barkán jelentős számú cigány is él. A két kis község reformátusságának már kilencedik éve dr. Drenkó Zoltán a lelkipásztora, aki egyben a Rozsnyói Református Egyházi Alapiskola lelkésze és pedagógusa is.

Mindkét község lakosságának valamivel több mint egyharmadát teszik ki a reformátusok, akik mindannyian tagjai is a gyülekezetnek, hozzájárulva így annak fenntartásához. A barkai gyülekezet lélekszáma 95, a lucskaié csupán 45 – ebből következik, hogy a templomba sem járhatnak sokan. Általában 25–30-an vannak a több száz éves falak közt, de a sátoros ünnepek idején többen is vannak. Ez a barkai közösség esetében annyit jelent, hogy a reformátusoknak a fele jelen van az istentiszteleten. (Ha százalékban fejeznék ki a jelenlétet, akkor a lelkipásztor büszkélkedhetne is az ötven százalékkal, hiszen kevés gyülekezetben van ilyen részvételi arány.) Drenkó Zoltán csodálatos eredménynek tartja ezt, és jó érzés tölti el, hogy egymás hite által erősödhetnek.

Barkán és Lucskán hetente egyszer van istentisztelet, a bibliaórákra kevesebben, 13–14-en jönnek el, zömében asszonyok. A lelkipásztor ennek ellenére fontosnak tartja a hit elmélyítését elősegítő alkalom legalább heti egyszeri megtartását. Gyülekezeti csendesnapot is szerveznek évente egy alkalommal, melyre mindkét gyülekezet tagjai meghívást kapnak. Ilyenkor nemcsak a barkaiak és a lucskaiak, hanem a szórványban élők és a két közösségből elszármazottak is eljönnek, hogy Isten ígéje körül szeretetben összeforrvá, a közös hitet és reménységet megélve épüljenek – mondja a lelkipásztor. Az ilyen alkalomokon nyolcvan is részt vesznek.

A statisztikai adatok alapján az látszik, hogy mindkét gyülekezet egyre in-

Barka és Lucska reformátussága igényli a törődést ÉRTELMET ADNI AZ ÉVEKNEK

kább idősékből áll. Ez sajnos tény, teszi hozzá Drenkó Zoltán, aki ugyanakkor hálás az Úrnak azért, hogy a tagok ennek ellenére aktívan kiveszik a részüket a gyülekezet életéből. A középkorúak közül némelyek rendszeresen, mások rendszertelenül látogatják az istentiszteleteket. Fiatalok is vannak, de ők nem nagyon érdeklődnek a közösségi alkalmak iránt; talán épp ezért gondolja úgy a lelkipásztor, hogy közöttük kellene a legjobban munkálkodni, az ő lelkigondozásuk elengedhetetlen lenne. Viszont a helyzet az, hogy többen külföldön kénytelenek munkát vállalni, ahonnan ritkán járnak haza, mások pedig el is költöztek a faluból a közeli városba.

Amikor arra terelődik a szó, hogy van-e remény a jövőt illetően, a lelkipásztor határozott igennel válaszol: „A magvető példázatából tudjuk, hogy az elvetett mag több helyre is kerül. Mi nem tudjuk befolyásolni a kikelését, szárba szökkenését. Nekünk a magvetés szolgálatát kell végeznünk” – mondja. A hívektől érkező visszajelzésekből pedig kitűnik – teszi hozzá –, hogy nagy szükség van a lelki szolgálatra. Ennek eredménye a fejlődés és a fokozatos előrelépés.

Utoljára 2009-ben keresztelt gyermeket, a házasságkötések száma sem gya-

A barkai református templom

kori, temetni sajnos sokkal gyakrabban hívják. Terveik azért vannak. Kell is, hogy legyenek – erősíti magát a lelkipásztor –, mert víziók nélkül a szolgálat ilyen kis közösségekben eredmény nélkül, kifutóban levőnek tűnhet. Ám

ezzel ellentétben csodálatos lelkigondozói szolgálatokat, beszélgetéseket, családlátogatásokat, asztalközösségeket lehet tartani. És ezekre óriási igény mutatkozik. Ezt kell a jövőben is gyakorolni, végezni, mert ezt nagyon meghálálják és szeretik a gyülekezeti tagok – mondja Drenkó Zoltán. Folyamatos a családlátogatás, amit egyre többen igényelnek; és a lelkipásztor sosem megy hívatlanul. Ezek által a találkozások által egyre jobban megnyílnak nemcsak a kapuk és az ajtók, hanem a szívek is – tapasztalja a lelkipásztor. Így vált rendszeressé a lelkigondozói szolgálat, de működik a telefonos lelkigondozás, lelki segítségnyújtás is.

A két kis közösség mindenképpen élni akar. Ennek bizonyítéka az, hogy Barkán két, Lucskán három évvel ezelőtt újjították fel a templomot. Majd következett a Barkán lévő parókia. Mindkét községben volt egyházi alapiskola, de a barkait elcserélték a parókiához és a templomhoz közelebbi ingatlanért, amelyhez egy gyönyörű kert is tartozik. A cserét egy távlati tervük megvalósítása érdekében eszközölték: nagy álmuk egy hospice létesítése. Így akarnak szembenézni azzal a ténnyel, hogy a gyülekezet öregszik és egyre többen igénylik a személyes törődést, ellátást. A lelkipásztor gyorsan hozzáteszi, hogy ez az elképzelésük azonban még csak az álom szintjén van, mert a gyülekezetnek nincs elegendő anyagi fedezete. Az álmuk megvalósításához szélesebb körű összefogásra van szükség – mondja. Tervezik megszólítani az Egyetemes Egyházat, a testvéregyházakat és olyan gyülekezeteket is, amelyek támogatni tudnák ezt az elképzelést, ezt a szolgálati területet. Egyelőre még a pályázati lehetőségeken sem gondolkodtak, de később bizonyára majd tesznek ilyen lépéseket is. A lelkipásztor hozzáteszi, hogy a jó pásztor legelteti a nyáját, de egy idő után pihentetni kell őket. Így tesz ő is, egyelőre.

A gyülekezeti munkára van mód, a tagok gondozására, szeretetben történő ápolására minden élethelyzetben és életkorban van lehetőség. Az éveknek értelmet kell adni – mondja befejezésül Drenkó Zoltán lelkipásztor.

Iski Ibolya

A tágas és a szoros kapu kontrasztja

Tisztelt Jelenlévők! A modern ember azt állítja, hogy nagykorúvá vált. Azt hiszi, önmaga képes élni az életét, képes meghatározni azt, hogy számára mi a jó és hasznos, hogy tudja irányítani a körülötte lévő dolgokat és bír önmaga határozni a sorsa felől.

Nem túl elhamarkodott és meggondolatlan ez a kijelentés? Nem hangzik ez túl nagyképpen? Mert a valóság egészen mást mutat.

A világ s benne az ember fejlődése, valamint az életünk folyamán felmerülő problémák és kihívások azt mutatják, hogy az ember nagyon sok esetben képtelen megfelelően élni a lehetőségekkel, és nem képes felelősségteljes döntést hozni. Egyre nehezebb a döntés az értékes és az értéktelen, a szent és a szentségtelen, a hasznos és a káros között. A döntést és az értékelést még nehezíti az is, hogy az emberi életre és egészséges fejlődésre káros dolgok, eszmék, elgondolások és életvi-

teli gyakorlatok sokszor olyan természetességgel jelennek meg, hogy el sem gondolkodunk a következményeken. Csak akkor látjuk ezek negatív hatásait, amikor szemléljük a felbomló családok vergődését, az árván maradt gyermekek vágyódását a megfelelő, nyugodt családi háttér után; szemléljük sok remény- és életkedvet veszített ember próbálkozását egy kis öröm megtapasztalására...

Ez a kiállítás, amit a Femit polgári társulás szervezett meg itt Dunaszerdahelyen, a Magyarországi Református Egyház és a rendőrség együttműködése révén jött létre, és arra szolgál, hogy szembesítsen a valósággal. A valóságot vagy nem vesszük észre, vagy nem akarjuk észrevenni. Pedig előbb-utóbb szembesülünk azzal, hogy az egyik oldalon családok hullnak szét, míg a másik oldalon azt hangoztatjuk, hogy a társadalom alapsejtje a család. Hogy törvény által védett módon engedjük, hogy parányi életek pusztuljanak el a kórházak falain belül, a másik oldalon pedig sokszor kemény küzdelem folyik azért, hogy megfogadjon egy élet. Hogy az egyik oldalon valaki eldobja magát az életet, a másik oldalon pedig küzdünk valaki életben tartásáért.

Nekem ez azt a képet juttatja eszembe,

Fazekas László püspök a beszéde közben

amely évtizedekkel ezelőtt sok család házában falán lógott: a széles és a keskeny út képét, mely jézusi igét példáz: „Mert tágas az a kapu és széles az az út, amely a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt” (Mt 7, 13b–14). Ez a kiállítás a szoros kapu és a keskeny út megtalálására és az azon való haladásra akar biztatni. Isten elénk adta az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válasszuk az életet (SMóz 30, 19)!

Ezennel a kiállítást megnyitom, megköszönve a Szlovákiai Református Keresztény Egyház nevében is a kiállítást előkészítők munkáját, és mindenkinek gazdagító élményt kívánok.

Fazekas László

(Elhangzott 2012. január 9-én Dunaszerdahelyen, a Smetana ligeti alapiskolában – a Kontrasztkiállítás megnyitóján.)

A közönség érdeklődéssel szemléli a tárlatot. (Fotók: –kis–)

SOKAN SZORULNAK SEGÍTSÉGRE

A perbenyiki Jó Pásztor nonprofit szervezet 2010. január 1-jén nyitotta meg az anyaotthon és kríziscentrum kapuit mindazon anyák és gyermekek előtt, akik a családon belüli erőszak, bántalmazás miatt és szociális helyzetükből kifolyólag segítségre szorulanak.

Intézményünk öt szobában tizenöt személy számára biztosítja a lakhatást, családias környezetben. Azt szeretnénk, hogy bensőséges, vallási alapokon nyugvó, nyugodt, biztonságos légkörben élhessenek a lakók. Legfőbb céljaink között az anyák és gyermekeik érdekeinek képviselése, szociális védelme, szellemi és szociális fejlődése, valamint a gyerekek nevelésének elősegítése szerepel. A befogadott anyák a környéken keresnek munkát, gyerekeik a község és a környező települések iskoláit, óvodáit látogatják. Elvileg mi

csak szállást és tanácsadást nyújtunk, de a gyakorlatban élelmet és ruhát is adunk. Ezek az asszonyok végső kétségbeesésükben fordulnak hozzánk, gyakran minden vagyonuk elfér egy nejlonszatyorban. Testileg-lelkileg tönkretéve, megalázva, családi és anyagi háttér nélkül kell új életet kezdeniük, ami nem egyszerű dolog. Szakképzett munkatársak segítenek nekik a hivatalos ügyek, iratok és segélyek intézésében, a poszttraumás sokk feldolgozásában, és jogi tanácsadást is nyújtunk. Lakóink folyamatos személyi segítséget kapnak annak érdekében, hogy az intézményen kívüli életüket minél előbb megkezdhessék.

Munkánk során sok támogatást kapunk, amit nagy szeretettel elfogadunk és megköszönünk. Az intézmény működtetéséhez szükséges anyagi fedezet nagy részét önerőből biztosítjuk. Az állam részéről csak hét személy befogadására kapunk tá-

mogatást, emiatt nehezen tudjuk az intézményünket fejleszteni, szépitni. Bármiféle támogatást szívesen fogadunk. Minden jószívű adakozó életét kísérje Isten áldó szeretete és kegyelme!

Bízunk abban, hogy a szeretet, a hit szíveket megnyitó erejének a jele, amikor felajánlják segítségüket az árva, elhagyott gyermekek és nehéz szociális helyzetben lévő anyák számára. Bízva áldozatkészségükben, várjuk mindenki szíves segítségét a Jó Pásztor nonprofit szervezet nevében.

Munkánk határtalan, és szeretnénk mindent megtenni annak érdekében, hogy könnyebbé, boldogabbá tegyük az itt élők életét. Mindannyian, akik Isten szent akaratának engedve felvállaltuk a gyerekek otthon és a krízisközpont ügyét, szeretnénk megélni a mindennapi életben is az igét: „Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akárcsak eggyel is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg” (Mt 25, 40).

Szabóné Kozár Éva

EGYHÁZUNK 2011. ÉVI STATISZTIKAI ADATAI

SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ	Pozsonyi egyház- megye	Komáromi egyház- megye	Barsi egyház- megye	Gömöri egyház- megye	Abaúj- tornai em.	Zempléni egyház- megye	Ungi egyház- megye	Nagymi- hályi egyház- m.	Ondava- hernádi egyház- m.	
Egyházközségek száma	316	28	29	46	56	46	38	18	25	30
Anyae gyházközség	211	24	26	35	28	28	21	14	15	20
Leányegyházközség	105	4	3	11	28	18	17	4	10	10

EGYHÁZTAGOK SZÁMA	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Nyilvántartás szerint	63 573	9 640	13 502	4 699	5 984	8 320	9 232	4 003	4 206	3 987
Választójogúak	39 491	4 229	8 100	3 589	3 892	5 678	5 962	2 201	2 710	3 130

HITÉLETI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Istentiszteletek száma	25 861	2 533	3 178	2 543	2 593	4 038	3 612	2 507	2 052	2 805
– úrvacsorai	2 078	186	242	307	329	311	244	113	153	193
Átlagos látogatottság	55	38	50	23	16	43	39	49	52	48
– magyarul	19 198	2 213	3 165	2 423	2 333	3 399	3 358	2 307	0	0
– szlovákul	5 852	80	13	67	1	578	251	6	2 052	2 804
– németül	7	2	0	1	0	0	2	2	0	0
– angolul	4	0	0	0	0	1	1	1	0	1
Keresztelők száma	811	146	154	46	80	87	116	68	51	63
– gyermek	753	124	150	44	71	83	110	67	48	56
– felnőtt	57	21	4	2	9	4	6	1	3	7
– férfi	394	68	82	22	38	44	53	41	25	21
– nő	415	78	72	24	40	43	63	27	26	42
Konfirmáltak száma	666	107	133	31	58	88	90	50	30	79
– férfi	323	51	75	14	22	48	49	23	9	32
– nő	343	56	58	17	36	40	41	27	21	47
Házasságkötések száma	287	34	58	13	31	30	42	17	25	37
– tiszta	99	11	17	7	11	15	19	6	4	9
– vegyes	188	23	41	6	20	15	23	11	21	28
Temetések száma	1 369	204	253	121	191	188	183	69	82	78
– férfi	681	97	120	70	87	91	102	34	41	39
– nő	688	107	133	51	104	97	81	35	41	39
Felnőtt-bibliakör	182	28	26	21	14	33	17	9	15	19
Alkalmak száma	5 634	936	1 283	544	383	765	452	214	446	611
Presbiteri bibliakör	70	10	16	8	1	12	9	3	1	10
Alkalmak száma	413	57	145	29	12	54	48	11	8	49
Ifjúsági bibliakör	79	19	13	4	3	10	7	3	11	9
Alkalmak száma	2 097	559	385	63	26	200	186	110	315	253
Gyülekezeti kórus	92	13	15	12	11	6	11	7	10	7
Alkalmak száma	2 197	375	418	147	227	126	289	160	163	292
Vasárnapi iskola	119	24	22	10	4	15	15	5	9	15
Alkalmak száma	3 733	899	708	292	102	433	417	123	284	475
Firesz-alapszervezet	5	1	3	0	0	1	0	0	0	0
Alkalmak száma	17	0	10	0	0	7	0	0	0	0

(Folytatás a 9. oldalon)

EGYHÁZUNK 2011. ÉVI STATISZTIKAI ADATAI

HITÉLETI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Kátémagyarázat	114	18	12	8	16	24	17	8	8	3
Alkalmak száma	2 221	308	259	270	312	463	297	79	139	94
Jegyesoktatás	119	16	21	8	11	14	17	8	9	15
Alkalmak száma	536	79	135	22	51	55	60	21	40	73
Családlátogatás	322	28	29	45	70	42	38	18	23	29
Alkalmak száma	5 200	820	1 109	606	367	813	739	324	134	288
Kórházlátogatás	183	21	21	24	17	30	25	11	16	18
Alkalmak száma	1 225	257	192	100	47	255	176	37	60	101

HITOKTATÁSI ADATOK	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Iskolai hitoktatást látogatók száma	5 179	810	1 136	287	579	592	853	415	268	239
– fiú	2 553	402	574	127	257	330	398	218	124	123
– lány	2 604	408	562	153	307	262	455	197	144	116
– évfolyamonkénti csoportban	1 174	147	364	71	160	64	186	169	9	4
– összevont csoportban	3 433	473	772	189	321	271	667	246	259	235
Iskolai hitoktatási csoportok száma	587	106	119	41	89	47	95	22	37	31
– évfolyamonként kialakított	230	33	58	16	68	10	24	11	9	1
– összevont	375	72	60	27	37	39	71	11	28	30
Az egyházközség területén működő közokt. intéz. száma	344	50	39	11	24	25	28	6	15	146
– alsó tagozatos alapiskola	78	10	13	4	14	9	10	5	5	8
– teljes szervezettségű alapiskola	186	23	28	14	17	24	15	2	9	54
– középiskola	136	17	11	5	7	7	3	0	2	84
Gyülekezeti hitoktatást látogatók száma	1 437	220	150	127	119	191	235	160	98	137
– fiú	671	107	71	50	38	103	110	74	42	76
– lány	760	113	79	77	75	88	125	86	56	61
Hitoktatók száma	296	46	54	37	37	31	34	17	23	17
– lelkész	210	28	37	22	35	27	26	13	9	13
– katechéta	48	8	9	5	3	3	7	4	6	3
– képesítetlen	35	9	8	4	3	1	1	0	8	1

INGATLANOK ADATAI	SZRKE	Pozsony	Komárom	Bars	Gömör	Abaúj-T.	Zemplén	Ung	Nagym.	Ondava-H.
Istentiszteleti helyiségek száma	449	50	44	59	74	67	64	28	31	32
– a tárgyalt évben épített	3	1	0	0	0	2	0	0	0	0
– templom	300	25	27	43	55	45	38	18	24	25
– gyülekezeti ház	64	6	12	6	6	12	9	5	4	4
– gyülekezeti terem	133	19	19	14	17	22	17	5	8	12
Épülő istentiszteleti helyiségek	13	1	0	2	0	5	0	0	4	1
Lelkészlakok száma	181	22	25	26	19	29	19	14	12	15
Iskolaépületek száma	79	10	8	18	7	11	8	2	5	3
Gazdasági épületek száma	89	7	19	10	3	18	14	8	5	5
Egyéb épületek száma	106	13	19	19	12	15	11	7	4	6

(Forrás: Zsinati Iroda)

Vetkőzzük le a külvilágot!

„...szenteljék meg magukat, és mossák ki a felsőruhájukat” (2Móz 19,10b).

Amikor a szent Isten elé igyekszünk (imádkozni, olvasni a Bibliát, istentiszteletre), a külvilág idegen szokásaitól megrakodva érkezünk. Visszük magunkkal a türelmetlenség, a szófogatatlanság, az elégedetlenség, az aggodalmaskodás, az irigység terheit. Az ingerek és hatások, amik érnek bennünket a nap folyamán (akár tudomásul vesszük őket, akár nem), ott vannak a képzeletbeli batyunkban. Terhelik és torzítják a gondolkodásunkat. „Idegen földről” érkezünk a szent Isten elé.

Amikor vendégségbe érkezünk, az előszobában hagyjuk poros, az utca sarától elkoszolódott cipőnket. Így tegyük akkor is, amikor Isten elé járulunk: tudatosítsuk, hogy hova indulunk, ki elé és mi célból. Az elcsendesedésünk kezdődjék azzal, hogy mikor kiállunk a napi pörgésből, tudatosan figyeljünk gondolataink, viselkedésünk átállítására: a stand by üzemmódot is kapcsoljuk ki. Ne úgy essünk be az istentiszteletre, a Bibliát ne kapkodva és figyelmetlenül (a lelkiismeretet megnyugtató) vegyük a kezünkbe! Az Istennel töltött időnk legyen minőségi idő. Csak én, és főleg: csak Ő.

Kis Lucia

A napod legfontosabb része

Sokan azt mondják, hogy nincs idejük csendességet tartani. Ez egy kifogás. Minden egyes ember a földön a hétnek ugyanazzal a 168 órájával rendelkezik. A kérdés azonban az, hogy mivel töltöd azt az időt, amivel rendelkezelsz.

Nincs időd mindenre. Senkinek sincs. Ezért időt kell szakítanod ar-

ra, ami valóban számít. Ez nem idő kérdése, hanem azé, hogy mi a fontos számodra és mit helyezel előtérbe. Az a megoldás arra, hogy legyen időd a napi áhítatra, hogy Jézust és az ő országát tessed első helyre az életedben.

Jézus azt mondta: „De keressétek először az ő országát és igazságát, és ezek is mind megadatnak nek-

tek” (Mt 6,33). Legyen az Úr az első az életedben, és több időd lesz. Bármire is legyen szükséged az életben, mindenben legyen mindig az Úr az első.

Legyen az életedben a legfontosabb dolog az, hogy jobban megismerd az Urat és hogy több időt tölts vele. Hogy miért? Mert nem azért teremtettünk, hogy a tennivalóinkat kipipáljuk a feladatlistánkon. Arra lettünk megteremtve, hogy minél több időt töltsünk az Úrral.

Hatalmas kiváltság az, hogy csendességet tarthatunk. Gondoljunk be-

Szabadító küldetett

„...az Úr szabadítót támasztott Izráel fiainak...” (Bír 3,9b).

Tudod, kik voltak Izráel életében a bírák? Elmesélem neked: Isten állította őket vezetőkné, sőt szabadítóknak a nép élére. Izráel fiait ugyanis ellenség és rablósapatok zaklatták. És akkor végre jött Otniél. Hurrá! Maga az Úr választotta ki őt Izráel vezérének, bírójának.

Mezopotámia királya volt az ellenség. Katonái bebetörték Izráelbe, és a szegény népet szolgálatukba hajtották. Már hosszú ideje (nyolc éve) tartott ez az állapot. Ekkor Izráel fiai az Úrhoz kiáltottak: Urunk, kérünk, segíts! Ments meg bennünket! Isten pedig meghallotta kétségbeesett könyörgésüket, és gondoskodott a szabadítóról. Otniél harcra szállt az ellenséggel, de nem volt egyedül: Isten vele volt, segítette, és győzelmet adott: a nép ismét nyugodtan élhetett.

Tudod, hogy nekünk is van egy nagy Szabadítónk? Az Úr Jézus az. Isten azért küldte, hogy legyőzze az ördögöt, a mi nagy ellenségünket, aki bennünket születésünktől fogva hatalmában tart. Csak az Úr Jézus erősebb nála. Ezért is imádkozzuk: „Szabadíts meg a gonosztól!”

Molnárné Miklós Malvína

le, a mindenség Teremtője hív minket arra, hogy naponként némi időt töltsünk vele. Képzeld el, hogy a kedvenc színész, vagy a kedvenc zenész, vagy énekes, vagy akár a kedvenc sportoló kérne meg arra, hogy mindennap tölts el vele némi időt. Azt mondanád: Bocs, de ma nincs rád időm? Hát persze, hogy nem ezt válaszolnád!

Akkor miért mondasz nemet arra, amikor maga az Úr hív téged, hogy tölts vele egy kevés időt? Nagyon sok mindent elmulasztasz, amikor nemet mondasz.

(Rick Warren)

Kövér Erzsébet

KIS VERSEK ISTENHEZ

CSIPKEBOKOR

Ne úgy, mint Mózes Egyiptomnak földjén!

Ne lángbokorban!

Gyöngye volnék ilyen találkozásra.

Uram, én téged másra kérlek, másra.

Szemet adj nékem, tiszta két szemet,

Hogy lássalak és felismerjelek.

És sarut oldjak előtted a porban,

És áldjalak és átöleljelek

Virágzó csipkebokorban.

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége a 21. ülésén, melyre 2012. január 6-án Rimaszombatban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 20. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette a határozatok kiértécsítéséről szóló jelentést.

– Engedélyezte a Kistráskai Református Egyházközségnek, hogy a Közalap építkezési keretéből a 2011-es évre megítélt 1200 euró támogatást kivételesen 2012. június 30-ig számolhassa el.

– Engedélyezte a Nagygéresi Református Egyházközségnek, hogy a Közalap egyházépítő keretéből a 2011-es évre megítélt 200 euró támogatást kivételesen 2012. június 30-ig számolhassa el.

– A Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma 2009-ben nemzetközi konferenciát szervezett az egyházak finanszírozásának különböző modelljeiről, 2011. december 7-én pedig az egyházak finanszírozásával foglalkozó bizottság elé tárta az egyházfinanszírozás asszignációs modelljét, melynek lényege: a természetes személyek adójuk két százalékát felajánlják majd valamelyik egyháznak. (Nem a konkrét felajánlott összeget kapná meg egyik vagy másik egyház, hanem a felajánlások arányában kerülneek szétosztásra a befolyt összegek. Ha valaki nem ajánlja fel adójának 2 százalékát valamelyik egyháznak, az összeg kikerül az egyházak finanszírozásából, és a műemlékek finanszírozására lesz felhasználva – ígéret szerint a felét egyházi műemlékekre kívánnák fordítani. Amennyiben minden adózó felajánlana valamely egyháznak az adója 2 százalékát, az egyháznak jutott állami hozzájárulás akkor is a negyedével csökkenne.) A javaslatot az egyháznaknak 2012. február 15-ig kell véleményezniük.

A Zsinati Elnökség megbízza egyházunk elnökeit, hogy az Ökumenikus Tanács igazgatótanácsának ülésén tolmácsolják egyházunk álláspontját az egyházak asszignációs alapon történő finanszírozásával kapcsolatban. Egyházunk számára ez a modell a javasolt módon nem fogadható el, miközben készek vagyunk közösen keresni a többi egyház számára is elfogadható finanszírozási modellt, amelynek mindenképpen konszenzusos alapon kell megszületnie. A Zsinati Elnökség megbízza Géresi Róbert püspökhelyettest, Porubán Ferenc főgondnokhelyettest és Molnár Sándor zsinati főtanácsost, hogy foglalják írásba egyházunk hivatalos álláspontját az egyházak finanszírozásának asszignációs modelljével kapcsolatban.

A ZSINATI ELNÖKSÉG 21. ÜLÉSÉRŐL

– Tudomásul vette A. Kis Béla szerkesztő jelentését a Kálvinista Szemle előfizetéséről, és felszólítja a még tartozó egyházközségek lelkipásztorait, hogy azonnal rendezzék a Kálvinista Szemle 2011. évi előfizetési díjával kapcsolatos adósságukat. A Zsinati Elnökség felkéri a médiatanácsot, hogy a következő ülésre készítse el a Kálvinista Szemle és a reformata.sk tartalmi összetételére vonatkozó javaslatát.

– Jóváhagyta a 2012-es évre szóló – a Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinati Elnökség üléseinek tervezett időpontjait tartalmazó – eseménynaptárt.

– A 2011. év karácsonyát megelőzően a szlovák püspökhelyettes vezetésével „a nem csatlakozottak fóruma” aláírásgyűjtést indított. Az aláírásgyűjtés révén – hivatkozva az alkotmány 27. fejezetére, valamint a 85/1990-es számú törvényre – kérni szeretnék a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériumát, hogy foglalkozzon egyházzal. A Magyar Református Egyházzal történt csatlakozás által kialakult helyzetével. Az aláírásgyűjtésben leírják, hogy 2009-ben Debrecenben egy új egyház alakult. Egyházunk ezt az új egyházat nem regisztráltatta Szlovákiában, hanem – kihasználva az egyház testületeiben alkotott többséget – csatlakozott ehhez az egyházzal. Mindezek alapján kérik a Kulturális Minisztériumot:

– vizsgálja ki, hogy a csatlakozással nem sérültek-e a Szlovák Köztársaság polgárainak jogai és szabadsága;

– vizsgálja ki, hogy egyházunk nem került-e ellentmondásba azokkal a feltételekkel, amelyek mellett regisztrálva volt;

– vizsgálja ki, hogy a Magyar Református Egyház tagsága nincs-e összeférhetetlenségben a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház mint Szlovákiában regisztrált egyház tagságával;

– vizsgálja ki, hogy egyházunkkal a csatlakozás által nem éltek-e vissza nemzetpolitikai és revizionista érdekekben;

– vizsgálja ki, hogy a csatlakozással egyházunk a több nemzetiségű egyházban nem tolja-e előtérbe a magyar nemzeti jellegét, megzavarva ezzel a Szlovák Köztársaság polgárainak békés együttélését.

A Zsinati Elnökség élesen elhatárolódik attól a kezdeményezéstől és módszertől, hogy az egyház három szlovák felelős tisztségviselője – petíciós bizottságot létrehozva – ösztársadalmi aláírásgyűjtésre hívja fel Szlovákia polgárait annak érdekében, hogy indítványozzák a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház állami regisztrációjának felülvizsgálatát a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériumánál.

A Zsinati Elnökség az említett tisztségviselők ezen lépését nemcsak hogy elítéli, hanem egyházunk függetlenségére és érdekeire nézve kifejezetten fenyegetőnek, az egyházi jogrend szerint pedig súlyosan törvénytörőnek ítéli meg.

– Egyházunk megkapta a Gustav-Adolf-Werk 2011. december 19-én kelt levelét, melyben tájékoztatnak minket, hogy a 2013. évi Projektkatalogban szerepelendő támogatási célokra egyházunk részére összesen 24 000 euró összegű támogatás van előirányozva. Egyházunknak meg kellene neveznie azokat a projekteket, amelyek kapcsán igényelni kívánja ezt az összeget. A Zsinati Elnökség elektronikus ülésen fog határozni a Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet 2013. évi keretösszege felhasználásának javaslatáról.

– Az Uwe-Martin Schmidt lelkipásztor által megkezdett romamissziós tevékenységet Rigó János folytatja. Egyházunk részéről egy katechéta is kezdett célzott szolgálatot végezni az udvardi, a komáromszentpéteri és a bényi romák között (önkéntesként, saját költségen). A romamissziós munka fejlesztéséhez mindenképpen szükséges lenne egy szervezeti struktúra kialakítására. A Zsinati Elnökség a Zsinati Tanács márciusi ülésére elkészíti egy romamisszióval foglalkozó nonprofit szervezet alapszabályának és alapító okiratának a tervezetét.

– Az AGDE-Tagung 2011. október 24-e és 26-a között megtartott ülésén döntöttek arról, hogy a szlovákiai evangélikusoknak és reformátusoknak egy közös projektet kellene beadniuk a Gustav-Adolf-Werkhez – a romamissziós szolgálat támogatására. A Zsinati Elnökség megbízza Batta István és Molnár Árpád zsinati tanácsosokat, hogy az evangélikus egyházzal megvalósítandó romamissziós projekt alapvetését (amit a Szlovákiai Evangélikus Egyház már elkészített) nézzék át, egészítsék ki, esetleg lássák el megjegyzésekkel.

– A Zsinati Tanács ZST-205/2011-es számú határozatában jóváhagyta a Leporamisszió pénzalap (Misia Lepra – Leporamisszió – The Leprosy Mission neinvestičný fond) alapszabályát, és megbízza a Zsinati Elnökséget, hogy a nevezett szervezetet jegyeztesse be. A Szlovákiai Evangélikus Egyház püspökével folytatott tárgyalást követően megállapodás született, hogy a Leporamisszió gyülekezeti szinten kerülne bejegyzésre, és az egyes egyházak gyülekezeti szinten képviseltetnék benne magukat. A Zsinati Elnökség az evangélikus egyházzal folytatott tárgyalást követően
(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

tően megállapodás született, hogy a Lep-ramisszió gyülekezeti szinten kerülne bejegyzésre, és a különböző felekezetű egyházak gyülekezeti szinten képviseltetnék benne magukat. A Zsinati Elnökség az evangélikus egyházzal folytatott tárgyalást követően egyetért azzal, hogy a Lep-ramisszió pénzalapot a Komáromi Református Egyházközség hozza létre, s úgy legyen bejegyeztetve.

– Mivel a Gustav-Adolf-Werk segélyszervezet által egyházunk részére biztosított ösztöndíjra nem jelentkezett senki, még egyszer felhívja a lelkészek és teológusok figyelmét a GAW-ösztöndíjra. A felhívásban egyúttal tájékoztat az ösztöndíj feltételeiről.

– A Sme napilap elektronikus változata beszámolt arról, hogy a Homonnai Református Egyházközség különböző istentiszteleti kellékeket – egyházi irodalmat (énekeskönyveket, imakönyvet), lelkészi palástot, úrasztali terítőt és az úrvacsorai jegyek letakarására szolgáló terítőt – adományozott a Vihorládi Múzeumnak. A Zsinati Elnökség kéri a Homonnai Református Egyházközséget, hogy a Vihorládi Múzeumnak történet adományozásról tegyen részletes írásos jelentést.

– Tudomásul vette Batta István zsinati tanácsos jelentését az egyes világszervezeteknek fizetett tagdíjakról és egyházunk külföldi kapcsolatainak jelenlegi állásáról, és azt a Zsinati Tanács elé terjeszti.

– A jelenlegi püspöki szolgálati autó közel 500 000 kilométert futott, fenntartása

2011. november 11-e és 13-a között a Firesz – Duna Mente szervezésében Nagymenyeren és Alistálon zajlott a FI-LA hétvége, amelyen egyházunk fiataljait főként a Levente Péter-Döbrentey Ildikó házaspár foglalkoztatta. Azonban az érdeklődő felnőtteknek is módjuk volt betekinteni a hitvilágukba, gondolkodásmódjukba és nevelési elveikbe: a nagymenyeri gyülekezeti teremben november 11-én mindketten előadást tartottak.

Levente Péter a nagy hatású nevelő, a kommunizmusban elhallgatott Karácsony Sándor társaslélektani meglátásai alapján vázolta, mi mindenre van szüksége egy kisgyermeknek ahhoz, hogy érett felnőtt váljék belőle. A jog, a művészet, a tudomány, a társadalom és a vallás fogalmakat vezette végig a kisgyermek, az óvodás, az alsó tagozatos, a kamasz és az ifjú különböző élethelyzetein. A számtalan bölcsességgel megtűzdelt, pergő ritmusú előadás rámutatott az óvónók, a pedagógusok és a könyvtárosok hatalmas felelősségére ab-

A ZSINATI ELNÖKSÉG 21. ÜLÉSÉRŐL

egyre többre kerül. A Zsinati Elnökség megbízta az egyház elnökségét, hogy egy jó állapotú használt autó megvásárlásával próbálja megoldani a szolgálati autó kérdését.

– Engedélyezte a Nemesbóri Református Egyházközségnek, hogy a Közalap építkezési keretéből a 2011-es évre megítélt 1000 euró támogatást kivételesen 2012. június 30-ig számolhassa el.

– Elektronikus úton fogja tárgyalni a szolgálati utak engedélyezésére és elszámolására vonatkozó belső szabályzatot.

– Felkéri Kis Jolán levéltárost, hogy dolgozzon ki egy belső szabályzatot, milyen feltételek mellett és ki számára lehet kutathatóvá tenni egyházunk anyakönyveit.

– Tudomásul vette Süll Tamás intézeti lelkész jelentését a 2011 júniusában Drezdában megrendezett Kirchentagról, amelyen egyházunk egy autóbusznyi csoporttal képviseltette magát.

– Felszólítja egyházunk intézeti lelkipásztorait és levitáit, hogy 2012. január 1-től negyedévente tegyenek jelentést az elévült szolgálatokról. (A jelentést a következő hónap 15. napjáig kell megküldeni a Zsinati Irodára.)

– 2012. június 1-je és 10-e között egyházunk talaján kerülne sor a partneregyházak és segélyszervezetek képviselőinek kerekasztal-találkozójára, melynek célja: egyeztetni a különböző segélyszervezetek által nyújtott támogatásokat és javítani a

támogatások felhasználásán. A Zsinati Elnökség tudomásul vette a kerekasztal-találkozó előkészítéséről szóló beszámolót, és megbízta Batta István zsinati tanácsost a kerekasztal-találkozó további szervezésével.

– Érdeklődéssel fogadta Petrőczy Éva régi lelkészekről szóló tanulmányok írására vonatkozó ajánlatát, az egyházunk által történő kiadást az anyagi feltételek ismeretében a Zsinati Tanács elé terjeszti.

– Tudomásul vette Orémus Zoltán aba-új-tornai esperes 2012. január 3-án kelt jelentését a Felsőlanci Református Egyházközség helyzetéről. Az egyházközség az év végéig nem hívott meg lelkészt a megüresedett lelkészi állásra, de erre nézve konkrét lépéseket kíván tenni. Ugyanakkor felmerült az a gondolat is, hogy a Zsinati Tanácstól kéri helyettes lelkész kinevezését.

– 2000 euró kölcsönt biztosít egyházunk ifjúsági szervezetének, a Firesznek, hogy lefoglalózhassa a 2012. évi ifjúsági tábor helyszínét. A kölcsönt 2012. augusztus 31-ig köteles visszatéríteni.

– Tudomásul vette Batta István zsinati tanácsos beszámolóját arról, hogy 2012. március 1-je és 9-e között az AGDE finanszírozásában Berekfürdőn továbbképzésre kerül sor, ahol az egyházak finanszírozásának biztosítására irányulnak majd az előadások (forrásnövelés lehetősége – foundrising).

Felnőttképzés egy ifjúsági hétvégén

KARÁCSONY SÁNDOR ELVEI ALAPJÁN

ban, hogy a csecsemőből magatartás-kultúrával bíró személyiség legyen.

Az eredetileg meseíró Döbrentey Ildikó a „gyermeknevelésről” szól, ami szerinte nem tudomány, hanem művészet. Elsősorban a szülőknek szólnak a „receptjei”, akiknek értékrendet kell sugározniuk. És ha valamit utoljára engedélyeztünk, ne legyen belőle még egy – ha betartjuk, egész

rendszer lehet rá építeni. Emellett legyen a gyermeknek napirendje (amikor eltérünk tőle, az: ünnep), legyünk elérhetőek a számukra; őrizzük meg az önuralmunkat akkor is, ha leteremtjük őket. Ne ítélkezzünk előre, és sose érezzünk gúnyt – osztotta meg a szépszámu hallgatósággal a tapasztalatait az előadó.

–akb–

Levente Péter

Döbrentey Ildikó

Vissza- és előrettekintés Meissenben MÁR 2014-RE KÉSZÜL KELET-EURÓPA

2011 júniusának elején Drezdában szervezték meg a 33. Kirchentagot, melyen a Szlovákiai Református Keresztény Egyház is képviseltette magát egy autóbuzsnyi csoporttal. Rendhagyó módon az alkalom keretében zajlott a kelet-közép-európai országok protestáns egyházainak rendezvénye is, az ún. *Keresztények találkozója (Christliche Begegnung)*, melyen a következő országok protestáns egyházai vesznek aktívan részt: Magyarország, Ausztria, Szlovákia, Csehország, Lengyelország és Németország.

2011. november 22-e és 24-e között a Drezdától mintegy húsz kilométerre található Meissenben, az evangélikus akadémián került sor az alkalom kiértékelésére. Egyházunkat Süll Tamás ifjúsági lelkipásztor, a júniusi utazás koordinátora képviselte.

A drezdai találkozó kiértékelése során hálát adhattunk azért, hogy az alkalmon a vártnál sokkal több kelet-európai egyház-

tag vett részt, ami jelzi a hit egységének igényét. Közös istentiszteletekre, áhítatokra, fórumokra, bibliatanulmányozásokra, kórusok és zenekarok szolgálataira, gyermekeknek és fiataloknak szóló programokra, kiállításokra nyújtott lehetőséget a találkozó.

A *Keresztények találkozója* 1991-től háromévente kerül megrendezésre. A legközelebbi találkozóra 2014. július 4-e és 6-a között a lengyelországi Boroszlóban kerül sor, fő témája a *Szabadság Krisztusban* lesz. A szervezőbizottság a témával érinteni szeretné az I. világháború kezdetének 100., illetve a kommunista rendszer bukásának és a vasfüggöny leomlásának 25. évfordulóját is – mindezt a Krisztusban megtalált szabadság oldaláról megközelítve.

A tervezett alkalomra meghívják egyes balti országok (pl. Lettország, Litvánia), Ukrajna és Fehéroroszország egyházait is. A következő előkészítő alkalom már Boroszlóban, a találkozó helyszínén lesz, 2012. április 18-án.

Süll Tamás

KARÁCSONYI ISTENTISZTELET PÁRIZSBAN Hűségesek hitükhöz és anyanyelvükhöz

Nagyon keveset hallunk a nyugat-európai szórványban élő gyülekezeteinkről, így a Franciaországi Magyar Protestáns Református Egyház központjáról, a párizsi gyülekezeztől sem sokat tudunk; sőt sokan nem is sejtik, hogy élnek, léteznek, naponta harcolnak megmaradásukért. Egy kis, élni akaró közösségről van szó, amely kb. kétszáz lelket számlál.

A gyülekezet a francia törvények szerint hivatalosan nyilvántartott önálló egyház, nyolcvanöt éve létezik. Tizenhárom éve még havonta kétszer tartottak istentiszteletet, de most már csak minden hónap első vasárnapján van alkalom, melyre a kör-

nyező országokból hívnak magyar református lelkészeket. A gyülekezet gondnoka, **Heddad Anne Marie** szerint nem dátumot ünnepelnek, hanem hitük szerint élnek.

A gyülekezet nagy részét már nem is tudnák összehívni egy-egy ünnepi alkalomra, mert messze laknak Párizstól, családtagjaiknál töltik a karácsonyt, húsvétot. A gyülekezeti tagok között sok az idős, akik még a II. világháború után vagy 1956-ban, esetleg 1968-ban kényszerültek elhagyni szülőföldjüket. Leszármazottaik már egyre kevésbé értik és beszélnek a szülők anyanyelvét, mégis sokan közülük

Adventi családi nap a rozsnói gyülekezetben

„Nagy az Úr, méltó, hogy dicsérik, nagysága felfoghatatlan. Nemzedékről nemzedékre dicsérik műveidet, hirdetik hatalmas tetteidet” (Zsolt 145,3–4). 2011. december 3-án közös adventi elcsendesedésre gyűltek össze gyülekezetünk tagjai – felnőttek, gyermekek, hogy együtt, közösen dicsőítsék az Urat az ő nagy karácsonyi ajándékáért: az Úr Jézusért.

A parókia gyülekezeti termében **Buza Zsolt** lelkipásztor és **Buzáné Bodnár Aranka** segédlelkész üdvözlötték a családokat, majd a *Lk 2,6–7* alapján felidéztek Jézus születésének a történetét. A szent családnak nem volt helye az emberek között, de tudjuk, hogy Isten szeretetében és gondviselésében minden családnak van helye. Az Úr gondoskodik a mi családjainkról is, s őrzi otthonainkat.

Az igemagyarázat után kiscsoportos beszélgetés folyt, ahol apukák és anyukák beszélgettek a családról, értékelték szerepüket a családban. Ezután játékos foglalkozásra került sor. A közös ebéd után **Zagiba Tamás** elmondta a *Mátyás király, a cigány és az ördög* című palóc népmesét. A családi nap méltó befejezése a családokért mondott közös ima és a mikulási csomagok kiosztása volt.

Mixtaj Johanna

fontosnak tartják, hogy eljárjanak havonta a magyar istentiszteletre és ebben a közösségben áldják az Urat.

A havi egyszeri istentisztelet megtartása is jelentős anyagi kiadást jelent a gyülekezet számára, amit egyre nehezebben tudnak állni. Állandó lelkész nincs, ennek függvényében nincs lelkigondozás, biblióra, hittanóra stb. A lelkészi adminisztrációt a gondnoknő, a missziói munkát a presbitérium végzi, amihez óriási munka és összetartás szükséges.

Advent második vasárnapján, december 4-én a párizsi magyar református gyülekezetben már a karácsonyi úrvacsorás istentiszteletre gyülekeztek a hívek, s ezen az alkalmon jelen sorok írója hirdethette Isten ígését. Az istentisztelet előtt a presbiterek lázas készülődésben terítették meg az úrasztalát, készítették az imatermet. Negyvenfős kis közösségben magasztaltuk az Urat és éltünk az úrvacsora jegyeivel. Majd az istentisztelet után terített asztal mellett ismerkedhettem a gyülekezeti tagokkal, ami valóban családias és bensőséges együttlét volt számunkra. Érdekes volt megtapasztalni, miként ragaszkodnak hitükhöz és nyelvükhöz az anyaországtól távol élő testvéreink.

Antala Éva

Antala Éva nagyölvédi lelkipásztor a párizsi gyülekezeti előljárók társaságában

Evangelizációs estek Gömörhorkán Kárpátaljai lelkész prédikált

2011-ben az adventi evangelizációs alkalmakat Gömörhorkán tartottuk december 8-a és 10-e közt, ahova autóbussz szállította a rozsnói, jólései, berzétei, kőrösi, szalóci, vígtelkei és pelsőci gyülekezeti tagokat. Mindhárom estén **Taraczközi Ferenc** beregszászi lelképásztor hirdette az igét.

Az első estén a *Jer 1,4–5* versei alapján az elhívás és kiválasztás fontosságát magyarázta az igehirdető: Isten szólít ma is, és belehelyezi életünket saját terveibe, kijelentéseibe, melyek alapján mennyei állampolgárságot kapunk tőle. A második estén arról beszélt, hogy eldönthetjük: az életet vagy a halált választjuk-e. Elmondta, hogy a szeplőtelen Bárány vére által lehet életünk, amint az az *1Pt 18,19*-ben meg van írva. A harmadik estén az *Ézs 6,3–9* alapján az Isten szentségéről szólt hozzánk az ige, amely előtt a mennyei lények sem állhatnak, de a bűnös ember megtisztulva Isten színe elé kerülhet.

Egy-egy estén a gömörhorkai női kórus, majd a gömöri lelkészek kórusa, végül pedig a beregszászi fiatalok Hajnalszallag dícsőítő zenekara szolgált biznyságtétellel. **Sipos Géza**, a Sámuel Alapítvány igazgatója pedig bemutatta a Kárpátalján működő két családtípusú gyermekotthont.

Az alkalom méltó befejezésekképpen lelképásztoraink (**Szaszák Malvin, Mudi Henrietta Judit, Mudi Róbert, Buza Zsolt, André János**) és az igehirdető Taraczközi Ferenc közös gyertyagyújtással adtak hálát Istennek az ő egyszülött Fiáért, a mi Megváltónkért és Szabadítónkért.

–mj–

Hálásan fogadták a csomagokat Vigtelkén Két kis közösség volt együtt

A Szalóci és a Vigtelkei Református Egyházközség a Szalóka polgári társulás közreműködésével 2011. december 18-án egy meghitt találkozót szerveztek a vígtelkei kultúrházban, ahol a pelsőc-kolóniai és vígtelkei gyermekek átvehették a cipősdobozokban érkezett karácsonyi szeretetsomagokat.

Advent idején valami hihetetlen erő, meghittség járja át és tölti meg az emberi szívet és lelket. Főleg a gyermekszív nyílik meg, és kezd várakozással telibb lenni. Ez történt az említett napon is, amikor a gyermekek egy kedves dalos, táncos, verses műsort adtak elő (betanította **Vanyo Mária**) a szülők, nagyszülők, egy-

háztagnok előtt, míg mások karácsonyi és egyházi énekeket énekeltek lelkéseink gitár- és zongorakísérete mellett.

Csillogott a fény a gyermekek szemében a csomagok átadásánál, és megtapasztalhattuk mindannyian a Szentírásban említett adakozás fontosságát és örömet. A jól sikerült és tartalmas estén a presbitereink által készített szeretetvendégség zárta. Jó helyre kerültek a szeretetsomagok, mert sok árva, félárva gyermek vagy munkanélküli szülő gyermeke örülhetett az ajándékoknak.

Borzy Bálint–Bokros Gyula

Vallomások est Komáromban Hangulatos könyvbemutató

2011. december 11-én a vasárnap esti istentisztelet után az érdeklődő komáromi hívek könyvbemutatóra sereglettek egybe a gyülekezeti terembe: **Szenczi László** szekszárdi nyugdíjas tanárnak (lapunk szorgos szerzőjének) rövid időn belül már a második könyvét adta ki a Babits Kiadó.

A szerzőt **Fazekas László** püspök köszöntötte, aki rámutatott: az írásokban megjelenik az az életbölcselet, ami 84 éve alatt az emlékezőben leülepedett. Szenczi László elmondta: a Lélek felszólítására írta meg második könyvét, mellyel azt szerette volna illusztrálni, hogyan munkálkodik Isten a történelemben, mindenki életében (valaki észreveszi, valaki nem). A Béthel-mozgalm eredményeit saját biznyságtételekkel megerősítve mutatja fel. Elsősorban azokról emlékezik meg, aki segítette a lelki előrejutásban; miközben maga is felelősséget érez mások üdvéért.

Szenczi László szívügyének tartja, hogy a Timótheus-palota (újjászületése helye) újra felépüljön, ezért a könyvekből befolyt összeggel az újjáépítést támogatta. A *Hulló szikrák* című könyvre egy későbbi számunkban recenzió formájában visszatérünk.

A. Kis Béla

A szerző Cséplő Bálint gondnok kérésére a komáromi gyülekezetnek dedikálja a könyvét. (A szerző felvételei)

Fellépett a Franz Schubert vegyes kar Karácsonyi koncert Kisóváron

Ez a parányi, csupán hat lelket számláló gyülekezet **Kiss Gyula** presbiter kezdeményezésére, a falu képviselő-testületének és az evangélikus gyülekezet tagjainak segítségével karácsonyi koncertet szervezett a helybelieknek és a környező református gyülekezetek tagjainak. A zselízi Franz Schubert vegyes karnak mintegy harminc tagja van, s közülük – annak ellenére, hogy karácsony táján nem mindenki siet szolgálni, mert inkább a családjával tölti az ünnepnapokat vagy épp elutazik – huszonhárman énekeltek a lelkes közönségnek. Vezetőjük, **Horváth Géza** úgy állította össze a koncert programját, hogy az megfeleljen mindenkinek: mindenki érezze, neki szólnak a karácsonyi dalok.

A koncert elején nagyon fáztunk, de a lelkünket úgy átjárta a muzsika, a tele templom látványának a melege, hogy a végén már fölmelegedtünk, mert a lelkünk fölmelegedett. S hogy ne csak a lélek, hanem a test is tápláltassék, a szervezők a templom előtt szeretetvendégségen marasztalták a résztvevőket. A testien túl ez is a lelket táplálta: találkozni, beszélgetni, együtt lenni – ennél nincs fontosabb, mert ezt akarta Jézus is, szeretetben öszszeforni.

Ambrus Erika

KARÁCSONYI REGE Örömet szereztek a pakkok

A Nyilas Misi pakkot kapott jótékonyági program bizonyára sok örömet szerzett mindenfelé, ahova eljutottak a csomagok. Így volt ez nálunk, Erdélyben is. Három gyülekezet (Szalárd, Szentjobb és Székelyhid), valamint az árvaház gyermekei örülhettek a kézzelfogható szeretetnek, a sok száz csomagnak.

Bevallom, sokat forgattam gondolataimat, hogy miként lehetne megköszönni a felvidéki testvéreknek, hogy sokan – akár ismeretlenül is – gondoltak reánk. Vívódásaim közepette segítségemre lett egy történet, melyet a napokban hallottam egy ismerős kisfiúról, aki két dolgot kért a Jézuskától karácsonyra, az egyik egy plüssmackó volt. És láss csodát! A Nyilas Misi-pakkban ott várt a mackó a kis gazdájára: valóra vált egy álmom. „Kérjétek és adatik néktek” (Mt 7,7a).

Köszönjük felvidéki testvéreinknek, hogy hallgattak a szívük buzdító dobbanására, a krisztusi szóra. Így nemcsak az említett kisfiúnak erősödött a hite, hanem nekünk, felnőtteknek is, akik oly könnyen leragadunk a hétköznapi sarába.

Nem tudhatjuk, hogy a karácsonyi üzenet mikor és miként jut el hozzánk. Olyan ez, mint a tóba dobott kő, mely hullámokat gerjeszt. Ezek a hullámok biztos, hogy eléri a partot...

Köszönjük a fáradozást, a velünk való törődést, hogy Krisztusban testvérekként egyek lehetünk! Isten áldása legyen minden adományozón a sok mosolyért, amit előidéztek!

Sipos Béla,
Szalárd

Dunaszerdahelyen a Kontrasztkiállítás ŐSZINTÉN SOKKOLVA MEGELŐZNI

Január 9-én nagyszabású multimedialis kiállítás nyílt a Smetana ligeti alapiskola négy tantermében. A Felvidéki Magyar Ifjúságért Társulás szervezésében megvalósult Kontrasztkiállítás elsősorban a 14–26 év közötti korosztályt célozza meg, és pozitív döntésre igyekszik ösztökélni az élet nagy kérdéseivel, illetve az életvitellel kapcsolatban. Létrehozója a kisvárdai református gyülekezet, amely az ottani városi rendőrséget is megnyerte az ügynek.

A megnyitót megtisztelte jelenlétével az ötletgazda, Százvai László kisvárdai ifjúsági lelkész (aki a jelenlevőket végigvezette a labirintusszerűen megalkotott kiállításon, beavatva őket a megvalósulás mű-

helytitkaiba), illetve Banai László kisvárdai rendőrparancsnok. A Dunaszerdahelyi Járási Rendőrkapitányság védnökséget vállalt a kiállítás felett, mert – amint Both Péter járási rendőrparancsnok kiemelte – a kábítószerrel és a bűncselekményekkel szemben azonos a cél: a megelőzés. Hájos Zoltán polgármester szintén méltányolta a kiállítás dunaszerdahelyi megrendezését. Szólt a jelenlevőkhöz Gáspár Károly dropprevenciós előadó is, aki a Femittel együttműködve számtalan előadásban hívta fel a fiatalok figyelmét a drogok ártalmaira, és a túladagolás következtében meghalt fia intő példájával próbál hatni. (Ugyanezt teszi a Timóteus Társaság is,

Megható köszöntés Szürnyegen A GYÜLEKEZET ÖLELÉSÉBEN

Ahhoz, hogy valami jól működjön – akár az egyén, akár egy közösség életében –, fontos, hogy legyen egy szeretetből fakadó mozgatóerő. A szürnyegi gyülekezet életének menetében ilyen Tusai Viktor gondnok, aki karácsonykor töltötte be 60. életévét. A gyülekezet vezetősége a község képviselőivel karöltve meglepetést készített számára.

Demes Tibor lelkipásztor köszönti a jubilánst (jobbra).

A szentesti istentisztelet keretében először Kozár Péter beosztott lelkész, utána Demes Tibor nyugalmazott lelkész, majd Kalán Viktor polgármester köszöntötte a gondnokot, miközben a presbiterek az úrasztala körül álltak. A jókívánások mellett méltatták az ünnepelt szeretetből fakadó buzgóságos tevékenységét, melyet gyülekezetünkért végez, hogy minden szép rendben menjen.

Hatvan évvel ezelőtt a szentestét megelőző napon az ünnepelt megbecsült szülei kaptak személyében drága ajándékot, hisz támasza volt időse szüleinek és mindazoknak, akik szívéhez és életéhez közel állnak. Élete során átélt válságos napokat és nehéz éjszakákat is, amikor veszélybe került az élete, de hálával mondhatja: Mindaddig megsegített az Úr! Kihangsúlyozva azt is, milyen áldást jelent számára felesége, aki nemcsak hűséges társa az életben, de megbízható és odaadó segítőtársa munkájában is.

Ezt a meghitt köszöntést néhány nappal később követte egy jó hangulatú baráti összejövetel a fehér asztal mellett. Legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jókedve mi rajtunk!

Demes Tiborné

Százvai László a kiállítással kapcsolatos tapasztalatairól szól. (A szerző fotója)

amely másnap több dunaszerdahelyi középiskolai osztályt készített fel a tárlat kép- és hanganyagaira.) A kiállítás – amit Fazekas László püspök nyitott meg – június 30-ig tekinthető meg (és jó legalább másfél órát szánni rá).

–kis–

Bibliát a városnak. November 12-én jótékonyági teremtnát szervezett a Dunaszerdahelyi Református Egyházközség – azzal a nemes céllal, hogy a város közintézményeibe Bibliákat tudjon ajándékozni. A rendezvényen – ahol több mint 1200 euró értékű adomány gyűlt össze – négy focicsapat (a magyarországi színészválogatott, a felvidéki református lelkészek, a dunaszerdahelyi kórház orvosai és a helyi gyülekezet csapata) vett részt.

Új vezetőség az MEÖT élén. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa 2011. december 8-án megtartott tisztújító közgyűlésén a szervezet új elnökévé Steinbach József dunántúli református püspököt, míg főtitkárrá Fischl Vilmos evangélikus lelkipásztort választották.

Orgonakonzert. December 10-én a lévai református templomban Pálúr János budapesti orgonaművész adott koncertet.

Püspöki vizitációk. Fazekas László december 12-én Juraj Brecko, az ondava-hernádi egyházmegye esperese kíséretében meglátogatta a hernádcsányi, a garbócbogdányi és a magyarizségi lelkipásztorokat. Másnap a nagymihályi egyházmegye esperese, Mária Meňkyová kíséretében a vámoslucskai, a nagymihályi, a bezői és a jenkei lelkipásztorok kerültek sorra, míg december 14-én a bánóci, a pályini és a felsőrőcsei lelkipásztorokat látogatták meg.

Lemezbemutató koncert. December 17-én az apácászakállasi kultúrházban lemezbemutató koncertet adott a gyülekezet Cédrus elnevezésű zenekara: második CD-je *Van egy hely* címmel jelent meg.

Ünnepi fogadás. December 15-én Ivetta Radičová kormányfő a Szlovák Nemzeti Tanács épületének tükörtermében fogadta a regisztrált egyházak és vallási közösségek képviselőit, ahol egyházunkat Fazekas László püspök képviselte.

Adventi családi délután. A Firesz – Duna Mente december 17-én adventi családi délutánt rendezett a nagymegyeri református templomban. Előadással szolgált Szabó András esperes.

Jótékonyági koncert az új orgonán. A Marcelházai Református Egyházközség áprilisban 18 000 euróért egy klasszikus orgonát vásárolt. Az erdélyi orgonaépítők műhelyében Csíkszentsimonban készült hangszert kölcsönből vették, s a gyülekezet adakozásának köszönhetően már sikerült is több mint a felét törleszteniük. További 850 euró gyűlt össze azon a jótékonyági koncerten, amelyet advent negyedik vasárnapján Süll Kinga egyházenész és Rác Abigél kántor adott. Az új hangszeren egyebek mellett Schubert- és Bach-műveket szólaltattak meg.

Nyilas Misi pakkot kapott. Az egyházunk Diakóniai Központja által meghirdetett, *Nyilas Misi pakkot kapott* elnevezésű jótékonyági akció szép eredménnyel zárult: az adományozók mintegy 3200 csomagot ajánlottak fel. Jelentős részük a református gyülekezetekből és a magyar alapiskolákból érkezett, de a programba bekapcsolódtak katolikus gyülekezetek, a Csemadok alapszervezetei, és sok magánszemély is hozzájárult a kezdeményezés sikeréhez. A pakkok jelentős része Erdélybe került, de jutott belőlük a Délvidékre, Magyarországra és Szlovákia hátrányosabb régióiba is.

Állami kitüntetések átadása. 2012. január 3-án a Szlovák Köztársaság elnöke és a kormányfő állami kitüntéseket adtak át, amit fogadás követett. A kormány képviselői mellett jelen voltak a nagykövetségek és az egyházak képviselői, így Fazekas László püspök is.

Parlamenti fogadás. Január 10-én Pavol Hrušovský, a parlament elnöke meghívására Fazekas László püspök is részt vett azon a fogadáson, amelyet a regisztrált egyházak és vallási felekezetek képviselőinek a Szlovák Nemzeti Tanács régi épületében adott.

Ökumenikus tanácskozás. Január 12-én Pozsonyban volt a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa igazgatótanácsának ülése, amin egyházunk képviselőiben Fazekas László püspök volt jelen.

Kari tudományos ülés. Január 13-án a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara Tudományos Tanácsának ülésén részt vett Fazekas László püspök is, akít az SJE RTK alapszabálya és a kari szenátus jóváhagyása értelmében 2011. november 1-től a tudományos tanács teljes jogú tagjává választották.

Gyülekezeti evangelizáció. Január 20-a és 22-e között a kulcsodi református templomban *Van-e értelme az életnek?* címmel Szeverényi János, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziós lelkésze tartott evangelizációs istentiszteleteket.

Ökumenikus imahét. Január 22-én Töketerében, a Szent Péter és Pál görögkeleti templomban került sor az ökumenikus imahét záró istentiszteletére, amit a Szlovák Televízió élő adásban közvetített. Az alkalmon egyházunkat Fazekas László püspök képviselte.

Stúdióbeszélgetés. Január 26-án a Duna Televízióban stúdióbeszélgetésen vett részt egyházunk püspöke. A Világ-Nézet című műsor *Püspökkenyér* című adásában (29-én sugározták, műsorvezető: Fabiny Tamás evangélikus püspök) Beer Miklós váci megyés püspökkel és Kocsis Fülöp

hajdúdorogi görög katolikus püspökkel az ökumenikus imahét tanulságairól, Magyarországról és Európáról, illetve a farsangról beszélgettek.

Tanácskozás az egyházak finanszírozásáról. Január 30-án Daniel Krajcer kulturális miniszter a regisztrált egyházak és vallási felekezetek képviselőivel (köztük Fekete Vince főgondnokkal és Fazekas László püspökkel) tárgyalt: az egyházak finanszírozása, a szakrális műemlékek védelme és a 2013-ban megrendezendő Círill-Metód-ünnepségek szervezése voltak a fő témák. A tárca új egyházfinanszírozási modellt készített elő (eltér az erre a célra alakult bizottság modelljétől), amely megtárgyalásra vár az egyes egyházak, az Ökumenikus Tanács és a Katolikus Püspöki Konferencia részéről.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Február 19-én 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Ambrus Erika ipolypásztói lelkipásztor Jakab levele alapján a kísértésről szól a hallgatókhöz.

Március 4-én, böjt második vasárnapján, 8.05-kor a Világosságban Ficzere Tamás nyitrai lelkipásztor Isten ígéjének hallgatásáról és megtartásáról szól igehirdetésében.

Március 18-án, böjt negyedik vasárnapján, 8.05-kor a Világosságban Dukon András pozbai lelkipásztor Jakab levele alapján arról elmélkedik, hogy a keresztény hit nem személyválogató.

(A rádió struktúraváltás miatt ezentúl nem ismétli meg a Világosságot!)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkesi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09